

شاخص‌های روانسنجی مقیاس نارسایی کنشی نگرش

نادره سهرابی^۱

چکیده

هدف از این مطالعه، ارزیابی شاخص‌های روانسنجی مقیاس نارسایی کنشی نگرش بود. این مقیاس شامل ۴۰ گویه‌ی مدرج هفت نمره می‌باشد. این مقیاس توسط وایزمن و بک ساخته شده است. قبل از هرچیز متن این مقیاس مورد ترجمه به فارسی و ترجمه بازگردان قرار گرفت. پس از اطمینان در خصوص کفایت نحوه ترجمه‌ی متن مقیاس، مقیاس مورد نظر توسط ۳۰۰ دانش‌آموز مقطع دبیرستان تکمیل گردید. در اولین گام داده‌های گردآوری شده مورد تحلیل عامل به شیوه مولفه‌های اصلی قرار گرفت که پس بررسی مقدار KMO و مقدار آزمون کرویت بارتلت، برای ساختار عاملی این مقیاس، راه حل پنج عاملی مناسب‌ترین ترکیب محتوایی تشخیص داده شد. عوامل استخراج شده با عناوین اهمیت قضاوت دیگران، نیاز به خشنودی دیگران، آسیب‌پذیری، کمال‌گرایی و نیاز به توجه نام‌گذاری گردید. مقادیر ضریب آلفا برای این پنج عامل و مقدار روایی همگرا برای این مقیاس نیز حاکی از کفایت شاخص‌های روانسنجی آن بود. در مجموع نتایج این مطالعه نشان داد که مقیاس نارسایی کنشی نگرش دارای روایی و اعتبار مناسب برای استفاده در امور پژوهشی می‌باشد.

واژه‌های کلیدی: مقیاس نارسایی کنشی نگرش، ساختار عاملی، تحلیل عامل

^۱ - استادیار روانشناسی دانشگاه آزاد مرودشت

* - نویسنده مسوول مقاله: Sohrabi_sh2006@yahoo.com

مقدمه

مطابق رویکردشناختی^۱ در خصوص افسردگی، اسکمای منفی شناختی نقش اساسی در بروز افسردگی دارد (واز کویز و رینگ^۲، ۱۹۹۳). بر اساس این رویکرد، مجموعه‌ای از اسکماهای منفی در فرد موجب ایجاد نارسایی کنش نگرش^۳ می‌گردد و این نارسایی موجب بروز افسردگی می‌گردد (بک^۴، ۱۹۸۷). مطابق رویکرد شناختی، نوع کنش نگرش عاملی اساسی در امکان ابتلاء و یا مقاومت در برابر افسردگی است (بک، راش، شا و امری، ۱۹۷۹). الوی^۵ (۲۰۰۶) نیز معتقد است افرادی که دچار نارسایی کنش نگرش هستند در مخاطره بیش تری برای ابتلاء به افسردگی هستند.

نارسایی کنش نگرش متشکل از مجموعه‌ای از اعتقادات نامناسب در مورد خود و جهان پیرامون می‌باشد که گاهی توأم با استانداردهای کمال‌گرایانه برای ارزیابی خود می‌باشد و می‌تواند نتیجه‌ی برخی تجارب اولیه در زندگی باشد (واز کویز و رینگ، ۱۹۹۳). در واقع استانداردهای کمال طلبانه می‌تواند زمینه را برای تجربه ناکامی در سال‌های اولیه مهیا سازد. تکرار ناکامی ناشی از شکست در دستیابی به این استانداردهای کمال طلبانه منجر به تشکیل اسکماهای منفی در فرد می‌گردد و این اسکماها منجر به قضاوت منفی در مورد خود و دنیای پیرامون می‌گردد.

ارزیابی میزان نارسایی کنش نگرش در افراد مهیا کننده‌ی اطلاعات لازم برای تشخیص اختلال افسردگی می‌باشد. به عبارت دیگر تلاش برای تعیین میزان نارسایی در کنش نگرش، وسیله‌ای مناسب برای تشخیصی میزان احتمال ابتلاء به اختلال افسردگی دارد. بدین ترتیب که هرچه میزان نارسایی کنش نگرش در افراد بیش تر باشد احتمال بروز افسردگی در آنها بیش تر خواهد بود. بر اساس همین مطلب برخی محققان اقدام به تهیه‌ی ابزار تشخیصی برای ارزیابی میزان نارسایی در کنش نگرش نموده‌اند.

از مهمترین ابزار ساخته شده برای ارزیابی میزان نارسایی کنش نگرش، "مقیاس نارسایی کنش نگرش"^۶ می‌باشد که توسط وایزمن و بک^۷ (۱۹۷۸) ساخته شده است. این مقیاس مشتمل بر ۴۰ عبارت مدرج ۷ نمره‌ای از کاملاً موافقم تا کاملاً مخالفم می‌باشد. نسخه‌ی اولیه‌ی این مقیاس شامل ۱۰۰ گویه بوده است که در مطالعات اولیه در قالب دو نسخه‌ی ۴۰ سوالی (فرم A و فرم B) تهیه و تنظیم شده است. هرچند طراحان این مقیاس، توصیه به استفاده‌ی توأم دو فرم A و B در قالب یک

1-cognitive approach

2-Vazquez & Ring

3-dysfunctional attitude

4- Beck

5- Alloy

6- Dysfunctional Attitude Scale (DAS)

7- Wissman& Beck

مقیاس ۸۰ گویه‌ای هستند، اما اغلب محققان تنها ترجیح به استفاده از فرم A مقیاس نارسایی کنش نگرش برای انجام مطالعات خود دارند.

فرم A مقیاس نارسایی کنش نگرش یک مقیاس خودگزارشی است که نگرش کمال‌گرایانه، منفی و تعصب‌گونه را مورد ارزیابی قرار می‌دهد. برخی از گویه‌های این مقیاس به ارزیابی نارسایی در خصوص خود-ارزشمندی اشاره دارد (مثال: اگر همیشه خوب عمل نکنم مردم به من احترام نخواهند گذاشت). مطالعات انجام شده بر روی فرم A مقیاس نارسایی کنش نگرش حکایت از اعتبار و روایی مناسب داشته است (نانلی^۱، ۱۹۷۹). نتایج تحلیل عامل بر روی فرم A این مقیاس نیز حاکی از وجود دو عامل تحت عناوین "کمال‌گرایی" و "نیاز به مورد قدردانی قرار گرفتن" داشته است. ضریب همسانی درونی این دو عامل به گزارش امبر^۲ (۱۹۹۰) به ترتیب برابر با ۰/۹۱ و ۰/۸۲ بوده است. نتایج مطالعه‌ی زاروف، بلت، سانسلو، بوندی و پلکونیز^۳ (۱۹۹۹) حاکی از وجود یک "عامل کلی"^۴ برای مقیاس نارسایی کنش نگرش داشته است که امکان محاسبه یک نمره کل برای این مقیاس را فراهم می‌سازد.

جایگاه نارسایی کنش نگرش در اختلال افسردگی به عنوان یک "خصیصه"^۵ به حد است که برخی از محققان به اعتبارسنجی مقیاس نارسایی کنش نگرش با استفاده از روش تئوری سوال-پاسخ^۶ پرداخته‌اند (بیروز و همکاران، ۲۰۰۷). هر چند بکارگیری این روش اعتبار یابی در رابطه با مقیاس نارسایی نتایج مطالعه‌ی این محققان نشان داد که تنها ۲۴ گویه از ۴۰ گویه موجود در فرم A مقیاس نارسایی کنش نگرش دارای قدرت تشخیص با اطمینان ۹۵ درصد برای گروه افسرده از گروه غیر افسرده است.

محققان متعددی به مطالعه‌ی ویژگی‌های روانسنجی مقیاس نارسایی کنش نگرش پرداخته‌اند. چیاکوتا و استیلز^۷ (۲۰۰۴) در مطالعه ویژگی‌های روانسنجی این مقیاس برای جامعه‌ی نروژ، نشان دادند که این مقیاس دارای قابلیت مناسبی برای تشخیص گروه بیماران افسرده از غیر افسرده دارد. هم‌چنین مک‌کاوایا^۸ (۲۰۰۶) در مطالعه ویژگی‌های روانسنجی مقیاس نارسایی کنش نگرش برای استفاده در رومانی به این نتیجه رسید که این مقیاس دارای همسانی درونی مناسب و روایی

^۱ - Nunnally

^۲ - Imber

^۳ - Zuroff, Blatt, Sanislow, Bondi&Pilkonis

^۴ - G factor

^۵ - trait

^۶ - Item-Response Theory (IRT)

^۷ - Chioqueta& Stiles

^۸ - Macavei

تفکیکی قابل قبول برای استفاده‌های بالینی دارد. مطالعه گراف، رولفز و هالبرز^۱ (۲۰۰۹) در خصوص قابلیت روانسنجی این مقیاس برای جامعه‌ی هلند نیز نشانگر کفایت این مقیاس برای کاربردهای پژوهشی و بالینی داشت.

با توجه به کفایت شاخص‌های روانسنجی مقیاس نارسایی کنش نگرش در مورد فرهنگ‌های مختلف و همچنین قابلیت این مقیاس برای فرایندهای تشخیصی در حوزه‌ی روانشناسی بالینی، هدف از این مطالعه تبیین قابلیت ویژگی‌های روانسنجی مقیاس نارسایی کنش نگرش برای جامعه‌ی ایرانی بود.

روش

جامعه‌ی مورد مطالعه در این پژوهش دانش آموزان دبیرستانی شهر شیراز بود. گروه نمونه در این مطالعه شامل ۳۰۰ دانش آموز دختر و پسر (۱۴۰ دختر و ۱۶۰ پسر) بود که به شیوه خوشه‌ای چند مرحله‌ای انتخاب شده بودند. میانگین و انحراف معیار سنی این گروه به ترتیب برابر با ۱۶/۵ و ۲.۲ بود.

ابزار گردآوری اطلاعات

در این پژوهش از مقیاس نارسایی کنش نگرش و مقیاس افسردگی، اضطراب و استرس استفاده شد که در ادامه به تفصیل به توضیح ویژگی‌های روانسنجی آن پرداخته خواهد شد.

مقیاس نارسایی کنش نگرش: مقیاس نارسایی کنش نگرش توسط وایزمن و بک (۱۹۷۸) بر اساس رویکرد شناختی تهیه و طراحی شده است. این مقیاس شامل ۴۰ گویه می‌باشد که پاسخ دهنده لازم است نسبت به هر گویه در قالب یک مقیاس ۷ نمره‌ای از کاملاً موافقم=۷ تا کاملاً مخالفم=۱ واکنش نشان دهد. ۱۴ گویه از این مقیاس به شکل معکوس نمره گذاری می‌شود. روایی تشخیصی این مقیاس توسط محققانی همانند مک کاویا (۲۰۰۶) مناسب ارزیابی شده است و ضریب همسانی درونی به شیوه ضریب آلفای کرونباخ در مطالعه‌ی وایزمن و بک (۱۹۸۷) و چیاکوتا و استیلز (۲۰۰۴) بیش‌تر از ۰/۸۰ گزارش شده است. بیورز و همکاران (۲۰۰۷) روایی تشخیصی این مقیاس را به شیوه تئوری سوال- پاسخ قابل قبول ارزیابی نموده‌اند.

مقیاس افسردگی، اضطراب و استرس (فرم ۲۱ گویه‌ای): مقیاس افسردگی، اضطراب و استرس توسط لاوبوند و لاوبوند (۱۹۹۵) تهیه و طراحی شده است که فرم بلند آن دارای ۴۲ گویه و فرم کوتاه آن دارای ۲۱ سوال می‌باشد. این مقیاس دز فرم کوتاه و بلند خود سه عامل افسردگی، اضطراب و استرس را مورد ارزیابی قرار می‌دهد. در این پژوهش از نسخه ۲۱ سوالی آن که توسط

¹- Graaf, Roelofs&Huibers

سامانی و جوکار (۱۳۸۶) ترجمه و مورد ارزیابی قرار گرفته بود استفاده گردید. ضریب آلفای این مقیاس برای این سه عامل در دامنه ۰/۷۳ تا ۰/۹۱ گزارش شده است.

یافته‌ها

به منظور بررسی ویژگی‌های روانسنجی مقیاس نارسایی کنش نگرش قبل از هر چیز متن مقیاس به فارسی ترجمه گردید و سپس متن فارسی مقیاس به شیوه ترجمه بازگردان به انگلیسی ترجمه شده و در مرحله بعد متن نسخه اولیه با نسخه‌ی ترجمه بازگردان مورد مقایسه قرار گرفت که این عملیات حاکی از اعتبار محتوای مناسب متن مقیاس بود. نسخه فارسی فرم A مقیاس نارسایی کنش نگرش پس از ترجمه توسط شرکت کنندگان در پژوهش تکمیل گردید. جدول شماره یک نشانگر میانگین و انحراف معیار گویه‌های این مقیاس می‌باشد.

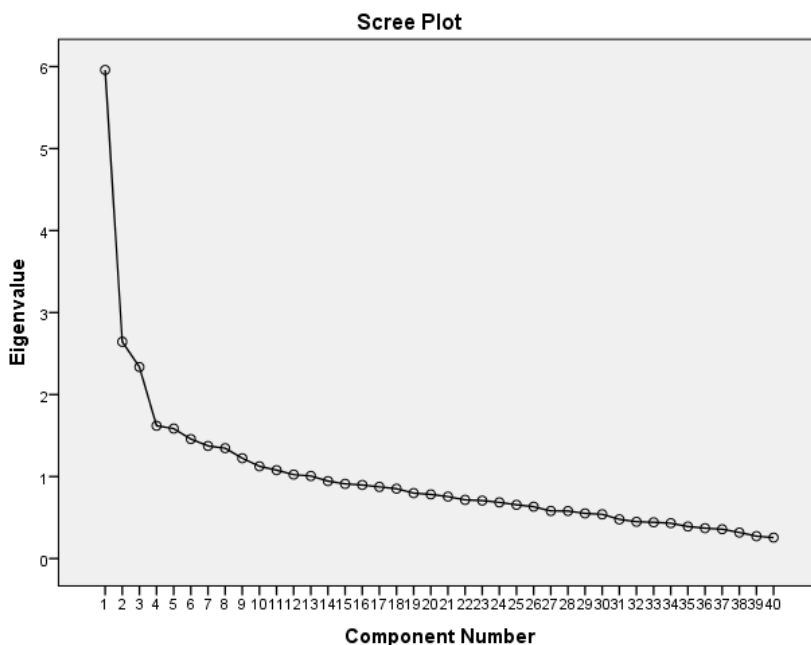
جدول ۱.

شماره‌ی گویه	میانگین	انحراف معیار	شماره‌ی گویه	میانگین	انحراف معیار
۱	3/7	2/0	۲۱	۲/۵	۱/۷
۲	2/7	1/5	۲۲	۲/۸	۱/۵
۳	8/3	1/6	۲۳	۲/۶	۱/۷
۴	3/9	1/6	۲۴	۲/۶	۱/۵
۵	4/8	1/7	۲۵	۲/۷	۱/۸
۶	3/2	1/8	۲۶	۵/۲	۱/۷
۷	4/5	1/8	۲۷	۲/۴	۱/۸
۸	5/5	1/6	۲۸	۲/۹	۲/۰
۹	5/2	1/8	۲۹	۴/۲	۱/۹
۱۰	5/0	1/7	۳۰	۴/۱	۱/۸
۱۱	5/0	1/6	۳۱	۴/۱	۲/۰
۱۲	2/4	¼	۳۲	۴/۰	۱/۸
۱۳	4/5	1/6	۳۳	۴/۸	۱/۹
۱۴	4/8	1/6	۳۴	۴/۷	۱/۷
۱۵	5/0	1/7	۳۵	۳/۸	۱/۶
۱۶	3/4	2/0	۳۶	۳/۲	۱/۸
۱۷	3/8	1/7	۳۷	۳/۸	۱/۷
۱۸	2/9	1/7	۳۸	۲/۸	۱/۹
۱۹	4/4	1/8	۳۹	۳/۲	۱/۹
۲۰	3/2	1/6	۴۰	۴/۰	۱/۹

تحلیل عامل: به منظور مطالعه‌ی ساختار عامل مقیاس نارسایی کنش نگرش از روش تحلیل عامل به شیوه‌ی مولفه‌های اصلی استفاده گردید. بدین منظور ابتدا دو شاخص KMO (شاخص نمونه-)

گیری محتوایی مقیاس) و شاخص آزمون کروییت بارتلت (شاخص کیفیت ماتریس همبستگی برای تحلیل عامل) مورد ارزیابی قرار گرفت. در این پژوهش مقدار KMO برابر با $0/80$ و مقدار نسبت بارتلت برابر با $2578/5$ بود که با درجه آزادی 780 در سطح $0/0001$ معنادار بود. ملاحظه‌ی این دو عامل نشانگر کفایت نمونه‌گیری محتوایی مقیاس و کفایت ماتریس همبستگی گویه‌های مقیاس نارسایی کنش نگرش برای تحلیل عامل بود.

بر اساس مطالعه‌ی نمودار اسکری و درصد واریانس عوامل، راه حل ۲ الی ۷ عاملی با چرخش واریماکس برای بررسی ساختار عاملی مقیاس نارسایی کنش نگرش مورد مطالعه قرار گرفت که در نهایت ساختار ۵ عاملی ساختار مناسب تشخیص داده شد.

نمودار ۱. نمودار اسکری برای عوامل

جدول شماره دو نشانگر ارزش ویژه و درصد واریانس برای پنج عامل اول موجود در مقیاس نارسایی کنش نگرش می‌باشد.

عامل	ارزش ویژه	درصد واریانس	درصد واریانس تراکمی
۱	۵/۹	۱۴/۹	۱۴/۹
۲	۲/۶	۶/۶	۲۱/۵
۳	۲/۳	۵/۸	۲۷/۳
۴	۱/۶	۴/۰	۳۱/۳
۵	۱/۵	۳/۹	۳۵/۳

به منظور تعیین محتوای هر یک از عوامل استخراج شده با استفاده از ملاک مقدار بار عاملی، گویه‌هایی که در بیش از یک عامل دارای بار عاملی بالاتر از ۰/۳۰ بودند از فهرست گویه‌ها حذف می‌گردید. بر اساس این ملاک، گویه‌های شماره ۷، ۲۵ و ۳۲ از فهرست گویه‌های مقیاس حذف گردید^۱. جدول شماره سه نشانگر گویه‌ها و بار عاملی آن‌ها برای هر یک از عوامل استخراجی می‌باشد.

جدول ۳. بار عاملی گویه‌ها در هر یک از عوامل

گویه	بار عاملی	گویه	بار عاملی	گویه	بار عاملی	گویه	بار عاملی
عامل اول		عامل دوم		عامل اول		عامل چهارم	
۱	۰/۴۱	۱۴	۰/۵۱	۳۹	۰/۴۵	۱۲	۰/۴۶
۲	۰/۳۳	۱۵	۰/۵۳	۴۰	۰/۵۳	۲۱	۰/۶۷
۳	۰/۴۰	۱۹	۰/۵۲		عامل سوم	۲۲	۰/۵۴
۴	۰/۳۸	۲۶	۰/۵۹	۶	۰/۳۷	۲۳	۰/۵۵
۵	۰/۳۶	۳۱	۰/۴۸	۱۷	۰/۴۱	۳۶	۰/۴۰
۸	۰/۷۰	گویه	عامل دوم	۱۸	۰/۵۳		عامل پنجم
۹	۰/۶۶	۳۳	۰/۴۵	۲۰	۰/۳۷	۱۶	۰/۶۰
۱۰	۰/۶۵	۳۴	۰/۵۸	۲۴	۰/۳۷	۲۷	۰/۶۶
۱۱	۰/۵۰	۳۵	۰/۴۲	۳۰	۰/۵۹	۲۸	۰/۶۵
۱۳	۰/۳۴	۳۸	۰/۴۰	۳۷	۰/۵۱	۲۹	۰/۳۵

^۱ - "۷- نمی توانم خوشحال باشم مگر آنکه آشنایان مرا بیسندند و تکریم کنند"، "۲۵- برای اینکه فردی خوب، اخلاقی و ارزشمند باشم باید به افرادی که نیازمند هستند کمک کنم" و "۱۳۲- اگر دیگران شما را دوست نداشته باشند، شما نمی توانید خوشحال باشید"

پس از تعیین گویه‌های مربوط به هر عامل، با مطالعه‌ی محتوای عوامل اقدام به نامگذاری عوامل اول تا پنجم به قرار "اهمیت قضاوت دیگران"، "نیاز به خشنود کردن دیگران"، "آسیب پذیری"، "ایده آل گرایی"، "نیاز به دریافت توجه" گردید.

ضریب آلفا برای این عوامل در دامنه ۰/۷۳ تا ۰/۸۸ محاسبه گردید که نشانگر همسانی درونی مناسب است مقیاس دارد. ضریب آلفا برای نمره کل این مقیاس برابر با ۰/۸۰ بود.

به منظور بررسی روایی همگرا و واگرا مقیاس نارسایی کنش نگرش به محاسبه ضریب همبستگی عوامل بایکدیگر و تک تک عوامل با نمره کل مقیاس اقدام گردید. جدول شماره چهار نشانگر ماتریس همبستگی عوامل با یکدیگر و نمره کل می‌باشد.

جدول ۴. ماتریس همبستگی عوامل با یکدیگر و با نمره کل

ردیف	عوامل	۱	۲	۳	۴	۵
۱	اهمیت قضاوت دیگران					
۲	نیاز به خشنودی دیگران	۰/۳۰				
۳	آسیب پذیری	-۰/۰۹	۰/۰۲			
۴	ایده آل گرایی	۰/۰۱	۰/۰۷	۰/۳۰		
۵	نیاز به توجه دیگران	۰/۲۹	۰/۱۵	۰/۱۴	۰/۱۸	
۶	نمره کل	۰/۷۹	۰/۴۹	۰/۳۶	۰/۴۲	۰/۵۵

همان‌گونه که از جدول شماره چهار مشخص است ضریب همبستگی عوامل و یا خرده مقیاس‌ها با یکدیگر کمتر از ضریب همبستگی خرده آزمون‌ها با نمره کل است. این موضوع نشانگر روایی واگر و همگرای مقیاس نارسایی کنش نگرش می‌باشد. همبستگی نمره کل مقیاس نارسایی کنش نگرش نیز با نمره افسردگی، اضطراب و استرس به ترتیب برابر با ۰/۶۳، ۰/۳۸ و ۰/۳۳ بود.

بحث و نتیجه گیری

مقیاس نارسایی کنش نگرش دارای فرم‌های متعددی می‌باشد که رایج ترین فرم آن در میان متخصصان فرم A می‌باشد که شامل چهل گویه می‌باشد و برای استفاده در فرهنگ‌های مختلف مورد اعتباریابی قرار گرفته است. قابلیت روانسنجی این مقیاس بویژه در تشخیص اختلال افسردگی، زمینه را برای تمایل متخصصان به استفاده از این مقیاس افزایش داده است. فرم فارسی این مقیاس نیز مطابق محاسبات صورت در این پژوهش حاکی از کفایت این مقیاس برای استفاده محققان در ایران دارد.

نتایج حاصل از تحلیل عامل بر روی این مقیاس در این پژوهش نشانگر هماهنگی نشانه شناسی حاصل از این پژوهش با مبانی نظریه در رویکرد شناختی دارد. پنج عامل استخراج شده در این

مطالعه نشانگر گونه‌های مختلفی از نارسایی در کنش نگرش می‌باشد که منجر به هیجان منفی می‌گردد. همبستگی نمره مقیاس نارسایی کنش نگرش با اختلالات افسردگی، اضطراب و استرس نشانگر روایی همگرایی این مقیاس دارد. مک کاوی (۲۰۰۶) نیز در مطالعه خود بر قابلیت همگرایی این مقیاس در ارتباط با اختلالات هیجانی از جمله افسردگی را مورد تایید قرار داده است.

ضریب همسانی درونی به شیوه آلفای کرونباخ نیز حاکی از قابلیت این مقیاس برای نمونه‌ی ایرانی داشت. به عبارت دیگر ضریب الفا بعنوان شاخص اعتبار مقیاس‌های روانسنجی نشانگر قابلیت این مقیاس داشت. مقدار ضریب آلفا برای نمونه‌ی ایرانی در مطالعه قابل مقایسه با همین شاخص در مطالعه‌ی چیاکویتا و استیلز (۲۰۰۴) و گراف، رولفز و هایبرز (۲۰۰۹) می‌باشد.

همبستگی ضعیف خرده مقیاس‌های پنجگانه‌ی مقیاس نارسایی کنش نگرش در این پژوهش حاکی از روایی واگرایی مقیاس در نشانه شناسی دارد. از سوی دیگر همبستگی نسبت بالای نمره خرده مقیاس‌ها با نمره کل مقیاس نارسایی کنش نگرش بیانگر روایی همگرا برای آن می‌باشد. این نتایج توأم با نتایج حاصل از تحلیل عامل بیانگر روایی سازه مقیاس نارسایی کنش نگرش می‌باشد. هر چند نتایج تحلیل عامل با نتایج تحلیل عامل دیگر محققان بر روی این مقیاس هماهنگ نمی‌باشد، لیکن ساختار عاملی استخراج شده با مبنای نظری طراحان اولیه این مقیاس (وایزمن و بک، ۱۹۷۸) همراهی و هماهنگی دارد.

به منظور توسعه‌ی دانش نظری و کاربردی در خصوص مقیاس نارسایی کنش نگرش توصیه می‌گردد در مطالعات آتی محققان به بررسی روایی تفکیکی این مقیاس و یا به مطالعه ساختار عاملی این مقیاس به شیوه‌ی تحلیل عامل تاییدی و تحلیل عامل مرتبه دوم بر روی عوامل استخراج شده بپردازند.

در انتها از بر خود واجب می‌دانم از دکتر سیامک سامانی که در تهیه و تنظیم این مقاله اینجانب را یاری نمودند تشکر نمایم.

بنام خدا

این پرسشنامه فهرستی از نگرش‌ها و عقاید متفاوتی است افراد به آن معتقدند. هر عبارت را بخوانید و سپس بدقت مشخص نمایید تا چه اندازه با هر عقیده موافق یا مخالفید.

در قسمت **سمت راست** هر عبارت مناسب ترین عدد که نزدیک به عقیده‌ی شماست را انتخاب و بنویسید. برای تمام عبارت‌ها این اقدام را انجام دهید. از آنجا که افراد با یکدیگر متفاوتند، پاسخ درست برای عبارت‌های ارائه شده وجود ندارد. با اطمینان به عبارت‌ها پاسخ دهید و از نوشتن نام خود بر روی برگه خودداری نمایید.

مطابق راهنمای زیر میزان موافقت خود را برای هر عبارت مشخص نمایید.

۱ = کاملاً موافقم، ۲ = خیلی زیاد موافقم، ۳ = موافقم، ۴ = ممتنع، ۵ = مخالفم، ۶ = خیلی زیاد مخالفم، ۷ = کاملاً مخالفم

- ۱- نمی شود خوشحال بود مگر اینکه زیبا، باهوش، پول دار و یا خلاق باشیم.
- ۲- خوشحال بودن بیشتر به نگرش خودم در مورد خودم بستگی دار تا به نگرش دیگران در مورد من
- ۳- اگر خطایی انجام دهم، دیگران مرا کمتر به حساب می آورند.
- ۴- اگر همیشه خوب نباش، افراد به من احترام نمی گذارند.
- ۵- کوچک ریسک هم حماقت است، چرا که شکست احتمالا منجر به فلاکت می گردد.
- ۶- بدون داشتن استعداد خاص در یک زمینه، می توان از احترام دیگران برخوردار بود.
- ۷- نمی توانم خوشحال باشم مگر آنکه آشنایان مرا را بپسندند و تکریم کنند.
- ۸- کمک خواستن نشانه ی ضعف است.
- ۹- اگر نتوانم مثل بقیه عمل کنم نشانه ی ضعف من است.
- ۱۰- اگر در کارم شکست بخورم، یک فرد شکست خورده بشمار می آیم.
- ۱۱- اگر کاری را نتوانید بخوبی انجام دهید، دیگر کمتر امکان دارد که بتوانید آن را انجام دهید.
- ۱۲- اشتباه کردن هم خوب است چون می توانم از اشتباهاتم چیزهایی یاد بگیرم.
- ۱۳- اگر کسی با من مخالفت کند این احتمال وجود دارد که از من خوشش نمی آید.
- ۱۴- اگر بطور جزئی شکست بخورم، همانقدر بد است که بطور کامل شکست خورده باشم.
- ۱۵- اگر بقیه بدانند شما از چه چیزی واقعا خوشتان می آید، کمتر شما را به حساب می آورند.
- ۱۶- اگر کسی که من عاشقش هستم، عاشق من نباشد، احساس پوچی می کنم.
- ۱۷- هر فردی می تواند بدون آنکه نتیجه ی کارش را ملاحظه کنند آنها از فعالیت خودش لذت ببرد.
- ۱۸- همه افراد قبل از آنکه کاری انجام دهند شانس موفقیت دارند.
- ۱۹- ارزشمندی من بشدت به برداشت و فکر دیگران بستگی دارد.
- ۲۰- اگر به عالی ترین سطح (نفر اول) دست نیابم، احتمالا در انتها میتونم نفر دوم باشم.
- ۲۱- اگر بخواهم فرد ارزشمندی باشم، باید حداقل در یک زمینه بهترین باشم.
- ۲۲- افرادی که ایده های خوبی دارند بهتر از آنهایی هستند که این ایده ها را ندارند.

- ۲۳- اگر اشتباه کنم، ناراحت می‌شوم.
- ۲۴- عقاید خودم در مورد خودم مهمتر از عقیده‌ی دیگران در مورد من است.
- ۲۵- برای اینکه فردی خوب، اخلاقی و ارزشمن باشم باید به افرادی که نیازمند هستند کمک کنم.
- ۲۶- اگر سوالی بپرسم، مرا کوچک جلوه خواهد داد.
- ۲۷- وحشتناک است بوسیله افرادی که برایت مهم هستند، نادیده گرفته شوی
- ۲۸- اگر کسی را برای تکیه دادن نداشته باشی موجب ناراحتی تو خواهد شد.
- ۲۹- من می‌توانم بدون هیچ فشاری به هدفهای مهم دست یابم.
- ۳۰- فرد می‌تواند مورد سرزنش باشد ولی از آن ناراحت نباشد.
- ۳۱- من نمی‌توانم با دیگران صادق باشم چون ممکن است به من ظلم کنند.
- ۳۲- اگر دیگران شما را دوست نداشته باشند، شما نمی‌توانید خوشحال باشید.
- ۳۳- بهتر این است که بخاطر احترام به دیگران، شما از علائق خود دست بردارید.
- ۳۴- خوشحالی من بیشتر به دیگران وابسته است تا به خودم
- ۳۵- من به قدردانی دیگران برای خوشحال شدن نیاز ندارم
- ۳۶- اگر کسی از مشکلات اجتناب کند، مشکلات مجدد سرراش ظاهر می‌شوند.
- ۳۷- اگر چیزهای خوبی را در زندگی از دست دهم، باز می‌توانم خوشحال باشم.
- ۳۸- این که دیگران در مورد من چه فکری می‌کنند برآیم مهم است.
- ۳۹- تنهایی موجب ناخشنودی می‌شود.
- ۴۰- من می‌توانم خوشحال باشم بدون اینکه دیگران مرا دوست داشته باشند.

منابع

- سامانی، سیامک و جوکار، بهرام ۱۳۸۶. بررسی اعتبار و روایی فرم کوتاه مقیاس افسردگی، *اضطراب و فشار روانی*. مجله علوم اجتماعی و انسانی دانشگاه شیراز؛ ۲۶(۳): ۶۵-۷۶
- Beck, A. T. (1972). *Depression: Causes and treatment*. Philadelphia: University of Pennsylvania Press.
- Beck, A. T. (1987). *Cognitive models of depression*. *Journal of Cognitive Psychotherapy: An International Quarterly*, 1, 5-37.
- Beck, A. T., Brown, G., Steer, R. A., & Weissman, A. N. (1991). Factor analysis of the dysfunctional attitude scale in a clinical population. *Psychological Assessment*, 3(478), 183. doi:10.1037/1040-3590.3.3.478.
- Beck, A. T., Brown, G., Steer, R. A., & Weissman, A. N. (1991). *Factor analysis of the dysfunctional attitude scale in a clinical population*.

- Psychological Assessment, 3(478), 183. doi: 10.1037/1040-3590.3.3.478.
- Beck, A. T., Brown, G., Steer, R. A., Weissman, A. N. (1991) Factor analysis of the Dysfunctional Attitude Scale in a clinical population. *Psychological Assessment: A Journal of Consulting and Clinical Psychology*, Vol 3(3), 478-483.
- Beck, A. T., Rush, A. J., Shaw, B. F., & Emery, G. (1979). *Cognitivetherapy of depression*. New York: Guildford Press.
- Chioquate, A. P. & Stilles, T. C. (2004). Psychometric properties of the Norwegian version of the Dysfunctional Attitude Scale (form A). *Cognitive Behavior Therapy*, 33, 83-86.
- Christopher G. Beevers, C. G., Strong, D. R., Meyer, B. R., & Pilkonis, P. A. (2007). Efficiently Assessing Negative Cognition in Depression: An Item Response Theory Analysis of the Dysfunctional Attitude Scale. *Psychological Assessment*, 19, 199-209.
- Graaf, L. E., Roelofs, J., Huibers, M. J. (2009). Measuring Dysfunctional Attitudes in the General Population: The Dysfunctional Attitude Scale (form A) Revised. *Cognitive Therapy & Research*, 4, 345-355.
- Lovibond, S.H. & Lovibond, P.f. (1995). *Manual for the Depression anxiety Stress Scales*. (2nd Ed) Sydney: Psychology Foundation.
- Macavei, B. M. (2006). Dysfunctional attitude scale , form A; Norms for the Romanian population. *Journal of Evidence-Based Psychotherapies*, 6, 157-171.
- Vazquez, C., & Ring, J. M. (1993). Altered cognitions in depression: Are dysfunctional attitudes stable? *Personality and Individual Differences*, 15(4), 475-479.
- Weissman, A.N., & Beck, A.T. (1978). Development and validation of the dysfunctional attitude scale. Paper presented at the Annual meeting of the Association for the Advanced Behavior Therapy, Chicago, November.
- Zuroff, D. C., Blatt, S. J., Sanislow, C. A., III, Bondi, C. M., & Pilkonis, P. A. (1999). Vulnerability to depression: Reexamining state dependence and relative stability. *Journal of Abnormal Psychology*, 108, 76-89.